

Sygn. akt VI RC 431/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Anita Morwińska-Sobiecka

Protokolant sekretarz sądowy Błażej Jurkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2016 roku w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy z powództwa J. A. (1)

przeciwko małoletniemu J. A. (2)

reprezentowanemu przez matkę J. L. (1)

o obniżenie alimentów

1. oddalić powództwo,
2. zwolnić powoda J. A. (1) z kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

/-/ SSR Anita Morwińska - Sobiecka

UZASADNIENIE

Powód J. A. (1) w dniu 22 czerwca 2016 roku wniósł do tutejszego Sądu pozew przeciwko mał. J. A. (2) reprezentowanemu przez matkę J. L. (1) o obniżenie z dniem 1 maja 2016 roku alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie VI RC 541/13 z kwoty 350 zł miesięcznie do kwoty 200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podał, że mieszka w mieszkaniu swojej matki z dwójką synów, Ł., który pracuje oraz D., który jest niepełnosprawny w stopniu znacznym. Powód jest na rencie z ZUS-u w kwocie 440 zł miesięcznie. Otrzymuje także pomoc z (...) w kwocie 80 zł miesięcznie. Podał, że jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym. Musi zażywać leki, których koszt to ok. 300-600 zł miesięcznie. Pomagają mu synowie oraz matka, którzy płacą rachunki, robią zakupy, wykupują lekarstwa.

Matka małoletniego pozwanego wniosła o oddalenie powództwa.

Po przeprowadzeniu postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni J. A. (2) urodzony (...) w B. jest jednym synów J. A. (1) i J. L. (1).

Powód ma jeszcze dwójkę dzieci z wcześniejszego związku.

Powód wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie VI RC 541/13 został obciążony alimentami na rzecz małoletniego J. A. (2) w wysokości 350 zł miesięcznie i na rzecz B. A. w wysokości 350 zł.

W momencie ostatniego rozstrzygnięcia w przedmiocie alimentów mieszkał z dwójką synów z poprzedniego związku, z których jeden jest niepełnosprawny. Powód miał orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym oraz według oświadczenia J. A. (1) został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Utrzymywał się z zasiłku stałego w wysokości 529 zł. Nie miał innych źródeł dochodu. Pomagała mu matka. Miesięcznie wydawał: na leki ok. 300-400 zł, na wyżywienie 100-150 zł, na środki higieny i czystości ok. 50 zł, na odzież 50 zł. Nie palił papierosów i nie pił alkoholu. Za prąd płacił ok. 150 zł co 2 miesiące, butla gazowa to wydatek ok. 56 zł na 2 miesiące, za wodę płacił ok. 100 zł na 3 miesiące. Opłatę za działkę i pozostałe opłaty ponosiła jego matka. Pomagali mu też synowie D. i Ł., z którymi mieszkał.

Matka małoletniego pozwanego J. L. (1) w 2013 roku miała na utrzymaniu dwójkę dzieci J. i B.. Na wyżywienie na każdego z synów przeznaczała kwotę 400 zł, na ubiór 200 zł miesięcznie, na środki higieny i czystości 120 zł miesięcznie na jedno dziecko, za szkołę płaciła ok. 20 zł na dziecko. Otrzymywała świadczenie pielęgnacyjne na małoletniego B. w kwocie 620 zł, rodzinne w wysokości 105 zł na jedno dziecko i świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 108 zł na jedno dziecko. Nie miała żadnych innych źródeł dochodu. Za wynajem mieszkania płaciła 750 zł, do tego za gaz 60 zł na 2 miesiące, za prąd 140 zł co 2 miesiące, za Internet 104 zł miesięcznie. Nie otrzymywała pomocy z (...)u. Alimenty wypłacane były z funduszu alimentacyjnego.

W 2015 roku Sąd obniżył rentę alimentacyjną od powoda na rzecz pełnoletniego już syna B. A. z kwoty 350 zł do kwoty 100 zł miesięcznie, albowiem ten otrzymał rentę.

dowód : przesłuchanie powoda 78-79v, przesłuchanie matki małoletniego pozwanego k.79, akta VI RC 541/13 (potwierdzenie dochodów D. Ł. k. 11, decyzja o zasiłku stałym k. 13, orzeczenie o niepełnosprawności powoda k. 14, faktury potwierdzające rachunki na leki powoda k. 18-26, wyrok podwyższający alimenty k.31).

Obecnie powód J. A. (1) otrzymuje rentę w wysokości ok. 882 zł. Za 2015 rok osiągnął dochód, po obliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie ok. 10.000 zł (833 zł miesięcznie). Otrzymuje pomoc z (...) w formie zasiłku celowego na zakup posiłków.

Jest nadal schorowany. Ma orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. W maju 2016 r. był na czterodniowej hospitalizacji.

Rentę ma obciążoną komorniczo z tytułu zaległości alimentacyjnych. Dlatego do wypłaty pozostaje mu kwota 440 zł. Powód ma zadłużenie alimentacyjne w kwocie ok. 30.000 zł. Spłaca także pożyczkę w kwocie 243,81 zł.

Aktualnie powód mieszka tylko z jednym ze swoich synów z D., młodszy Ł. wyprowadził się od powoda i zamieszkał z dziewczyną. Starszy syn D. ma rentę w kwocie 640 zł. Powodowi poza matką pomaga syn Ł., który podjął pracę. Wykupuje też recepty dla powoda. Powód stara się płacić za prąd i gaz, ale nie zawsze starcza mu pieniędzy. Matka robi mu zakupy, a także wykupuje recepty. Powód za leki płaci ok. 350-500 zł, w zależności od miejsca, w którym realizowane są recepty.

dowód : przesłuchanie powoda k.78v-79, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k.5; informacja o wysokości otrzymywanego świadczenia k. 6; decyzja o przyznanej pomocy socjalnej k.7, potwierdzenia opłat mieszkaniowych k. 8-9, potwierdzenie spłaty pożyczki k. 10, faktury za leki 11-44, 46-49, PIT- 37 k.65-69; karta informacyjna z leczenia szpitalnego k. 71-76,

Obecnie matka małoletniego pozwanego nadal opiekuje się synami J. i B.. Otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne na B. w zamian za rezygnację z pracy w kwocie 1.300 zł miesięcznie. B. ma także rentę w kwocie 640 zł miesięcznie.

Z kolei małoletni J. ma obecnie 13 lat. Jest dzieckiem niepełnosprawnym. Nie mówi, nie pisze, jest nadpobudliwy, co zwiększa koszty jego utrzymania w stosunku do rówieśników.

Aktualnie matka z synami zamieszkuje w mieszkaniu córki, która wyjechała do Anglii. Czynsz to kwota 488 zł czynszu. Mieszkanie została przez córkę kupione ze środków pochodzących z kredytu. Zatem matka małoletniego umówiła się, że co drugi miesiąc będzie próbowała opłacić również za wynajem mieszkania kwotę 700 zł dla córki, która musi spłacać kredyt.

Dodatkowo matka małoletniego pozwanego za prąd płaci 120 zł, za telewizję i Internet 100 zł. Otrzymuje także świadczenie 500plus na J..

Sąd w oparciu o zeznania matki małoletniego, jak również kierując się wiekiem dziecka, jego etapem rozwoju, niepełnosprawnością i powszechną znajomością cen i usług, ustalił, iż koszty utrzymania małoletniego J. A. (2) oscylują wokół kwoty 900 zł. Na kwotę tę składają się: wyżywienie 350 zł-400 zł, środki kosmetyczne ok.75 zł, leki ok. 50 zł na odzież ok. 90-100 zł, wydatki szkolne, pomoce edukacyjne ok. 150 zł, część kosztów mieszkaniowych przypadających na małoletniego nie mniej niż 150 zł-200 zł.

dowód : przesłuchanie J. L. (2) k. 78-79v., opinia o uczniu małoletnim powódzie k.70;

Sąd poddał analizie zgromadzony materiał dowodowy, w tym zeznania przesłuchanych na rozprawie stron: powoda J. A. (1) i matkę małoletniego pozwanego J. L. (1) na okoliczność zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 kro.

Kierując się swobodną, jednakże nie dowolną oceną tych dowodu, Sąd doszedł do przekonania, iż należy przyznać walor wiarygodności zeznaniom zarówno matki małoletniego pozwanego, jak i powoda, co do istoty sprawy tj. w zakresie podawanych faktów związanych z dochodami i wydatkami. Ich zeznania są spójne, logiczne i pokrywają się z okolicznościami wskazywanymi w ostatniej sprawie w przedmiocie alimentów.

Za bardzo przydatny Sąd uznał także pozostały materiał dowodowy w postaci dołączonych do akt dokumentów, które pozwoliły na ustalenie dochodów, jak i wydatków. Wartość dowodowa dokumentów zaliczonych w poczet dowodów zdaniem Sądu nie budzi żadnych wątpliwości szczególnie ze względu na ich urzędowe pochodzenie. Również żadna ze stron nie podważała ich wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Po analizie przeprowadzonych w sprawie dowodów, Sąd doszedł do przekonania, iż strony stoją na odmiennym stanowisku, co do wysokości alimentowania małoletniego pozwanego J. A. (2) przez powoda J. A. (1). Strona powodowa domagała się obniżenia alimentów do kwoty 200 zł. Matka pozwanego wносиła o oddalenie powództwa.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 138 kro, według którego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Okoliczność, iż osoba zobowiązana do alimentowania małoletniego, znajduje się w trudnej sytuacji, nie zwalnia jej z obowiązku alimentacyjnego, gdyż rodzic powinien podzielić się z dzieckiem, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, nawet najmniejszym dochodem.

W orzecznictwie dominuje pogląd zgodnie, z którym, „podstawą powództwa z art. 138 kro może być tylko zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej niż po uprawomocnieniu się wyroku zasądającego alimenty”(por. Wyrok SN z dnia 25 maja 1999 r., I CKN 274/99).

Sąd dokonał analizy stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. jakie powstały od czasu uprawomocnienia się wyroku podwyższającego alimenty -w dniu 22 listopada 2013 roku (VI RC 541/13) i doszedł do przekonania, iż

nie zmieniła się sytuacja stosunku zobowiązaniowego po żadnej ze stron w sposób istotny.

Powód nie wykazał, aby nastąpiła tak istotna zmiana okoliczności, która obligowałaby Sąd do zmiany obowiązku alimentacyjnego względem pozwanego.

Powód powoływał się na pogarszający się stan jego zdrowia i koszty leków. Nie mniej jednak, już w roku 2013 wskazywał, iż na leki wydaje kwoty od 300 zł do 400 zł miesięcznie. Obecnie z kolei podaje, iż na leki wydaje ok. 350 zł do 500 zł – ale rozpiętość nie wynika z ilości leków a z różnic cenowych w poszczególnych aptekach, gdzie realizuje receptę. Zatem można przyjąć, iż powód jest w stanie zakupić leki w aptece tańszej i wydać kwotę ok. 350 zł-400 zł miesięcznie- czyli dokładnie taką samą kwotę jak w roku 2013. Tak, więc już w 2013 roku koszt zakupu leków był na wysokim poziomie i nie zmienił się istotnie od tego czasu. Sytuacja życiowa powoda również nie uległa zmianie, a nawet można powiedzieć, iż uległa nieznacznej poprawie, gdyż jeden z synów – Ł.- usamodzielniał się, podjął pracę i aktualnie pomaga znacznie powodowi. Powód może liczyć także nadal na pomoc matki, która razem z Ł. wykupują mu leki, płacą rachunki, robią zakupy. Dzięki tej pomocy powód, jak sam określił, jakoś daje sobie radę.

Ponadto poprawy sytuacji powoda należy upatrywać również w obniżonej w zeszłym roku alimentacji na B. A. z kwoty 350 zł do 100 zł. Sąd obniżył alimenty, bowiem B. po osiągnięciu pełnoletności otrzymał świadczenia rentowe.

Nie bez znaczenia jest również fakt, iż powód w trakcie ostatniego rozstrzygnięcia korzystał jedynie z zasiłku stałego na poziomie kwoty 529 zł. A aktualnie ma rentę w wysokości 880 zł. Powód co prawda powoływał się również na swoje zadłużenie alimentacyjne, powodujące potrącenia komornicze z renty. Nie mniej jednak należy podkreślić, iż zadłużenie powoda jest z tytułu niepłaconych alimentów, zatem nie może mieć wpływu na wysokość alimentów. W przeciwnym bowiem razie osoby zobowiązane do alimentacji nie płacąc alimentów, nabywałyby prawo do ich późniejszego obniżenia z powodu zadłużenia.

Reasumując, sąd uznał, iż co prawda sytuacja powoda jest ciężka, ale dzięki wsparciu rodziny daje sobie radę. Takiego samego wsparcia od niego oczekuje niepełnosprawny syn małoletni J.. Podkreślenia wymaga, iż J. z uwagi na swoje upośledzenie funkcjonuje na bardzo niskim poziomie. Nie mówi, porozumiewa się jedynie za pomocą gestów, okrzyków i mimiką twarzy. Nie jest w stanie się samodzielnie utrzymać, wymaga całodobowej opieki. Musi być utrzymywany przez rodziców. Podkreślić należy, iż matka małoletniego nie pracuje, opiekuje się bowiem niepełnosprawnym tak J. jak i B.. Chłopcy nie mówią, nie piszą, nie czytają. Opieka nad nimi z całą pewnością jest ciężką pracą jak również wymaga pełnego poświęcenia. Jak wskazano wyżej, sąd ustalił, iż koszty utrzymania małoletniego pozwanego to kwota ok. 900 zł miesięcznie. Zatem zasądzone alimenty w kwocie 350 zł nie są wygórowane i nie stanowią nawet 1/2 kosztów jego utrzymania.

Mając powyższe na uwadze, sąd uznał, iż powód nie wykazał, iż doszło do istotnej zmiany po którejkolwiek ze stron stosunku alimentacyjnego. Wręcz przeciwnie, analiza materiału dowodowego pozwala na konstatację, iż ciężka sytuacja życiowa i zdrowotna powoda została przez sąd uwzględniona w wyroku z 2013 r. w ostatniej sprawie alimentacyjnej. Ponadto powód od 2015 r. dysponuje dodatkowo kwotą 250 zł, z uwago na obniżenie alimentów na pełnoletniego B. A.. O tą kwotę gospodarstwo matki małoletniego pozwanego otrzymuje mniej środków.

Sąd nie mógł wziąć także pod uwagę, iż matka pozwanego otrzymuje świadczenie 500plus na J., gdyż wolą ustawodawcy, który wprowadził to świadczenie było podniesienie poziomu życia dziecka, a nie obniżanie obowiązku alimentacyjnego na rzecz dziecka od osoby zobowiązanej.

Reasumując powód nie wykazał w żaden sposób, że nastąpiła istotna zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, która pozwoliłaby na zmianę wyroku alimentacyjnego z dnia 22 listopada 2013 roku sygn. akt VI RC 541/13. Dlatego też, mając na uwadze powyższe Sąd powództwo oddalił.

Z uwagi na trudną sytuację powoda Sąd zwolnił go z ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

SSR Anita Morwińska-Sobiecka